

B- kategoria mootorsõidukijuhi ettevalmistamise õppekava

Õppekavarühm

Transporditeenused

Õppeasutus

Türi Ühisgümnaasium, registrikood 75037386. B-kategooria tegevusluba nr. 945 on väljastatud Haridus- ja Teadusministeeriumi poolt 09.12.2011. Mootorsõidukijuhi õpetaja vastab mootorsõidukijuhi õpetaja kvalifikatsiooninõuetele.

Juhi ettevalmistamise eesmärgid

Juhi ettevalmistamise eesmärgiks on luua võimalused, andmaks õpilasele teadmised, oskused ja hoiakud liikluses käitumiseks vastavalt B-kategooria mootorsõiduki juhile kehtestatud kvalifikatsiooninõuetele.

Nõuded B-kategooria mootorsõiduki juhi õpingute alustamiseks

Koolituskursusele võetakse õppima B-kategooria mootorsõiduki juhtimisõigust taotlev isik, kes on õppetöö alustamise ajaks vähemalt 15,5-aastane.

Koolituskursusele vastuvõtmiseks peab isik omama kehtivat taotletava kategooria mootorsõiduki juhtimist lubavat tervisetõendit.

Õppetöö korralduslikud alused

Õppekava aluseks on Liiklusseadus ja MKMi määrus nr 60 „Mootorsõidukijuhi ettevalmistamise tingimused ja kord ning mootorsõidukijuhi ettevalmistamise õppekavad“.

Õppetöö koosneb teooria- ja sõiduõppest. Õppetöö minimaalsed mahud on kajastatud allpool tabelites.

Liiklusteooria õppevormiks on auditoorne või elektrooniline õppevorm. E-õppe läbiviimiseks kasutatakse Teooria.ee õppekeskkonda.

Liiklusteooriaõppe auditoorses vormis läbitakse aineid üldjuhul õppekavas toodud järjestuses. Teorialoenguid korraldatakse nõuetekohases õppeklassis, kus on tahvel, arvuti ja videoprojektor. Ühe teooriatunni pikkus on 45 minutit, lubatud on kasutada tunnipaari (2*45 min.), millele järgneb 15 min. puhkepaus.

Õppemeetodid: loeng audiovisuaalsete õppevahendite kasutamisega, vestlus, arutelu, analüüsid, iseseisev töö õppematerjalidega.

Õppesõitu korraldatakse nõuetekohase õppesõidukiga. Koolil on olemas kõvakattega õppesõiduväljak. Ühe sõidutunni pikkus on 45 minutit, lubatud on kasutada tunnipaari (2*45 min.).

B-kategooria mootorsõiduki juhi juhtimisõiguse saamiseks tuleb juhi esmaõppe algastme käigus läbida pimedaja koolitus. Juhi esmaõppe algastme pimedaja koolitus koosneb ühest teooriatunnist ja ühest sõidutunnist simulaatoril või tavalise sõidutunni vormis. Viimasel juhul toimub sõidutund pimedaja ajal ning sõidetakse enamasti valgustamata asulavälistel teedel.

B-kategooria mootorsõiduki juhi juhtimisõiguse saamiseks tuleb juhi esmaõppe algastme käigus läbida algastme libedasõidu koolitus.

Juhi esmaõppe algastme koolituskursuse käigus peab õpilane läbima esmaabikoolituse.

Juhi ettevalmistamise koolituskursuse lõpetamise eelduseks on:

- teooriaõppes auditoorse õppevormi korral tundides osalemine vähemalt 80% ulatuses või teooriaõppes e-keskkonnas õppe läbimine ja veebieksami sooritamine;
- sõiduõppe koolituse läbimine 100% ulatuses;
- teooriaeksami ja riiklikule sõidueksamile sarnaneva sõidutunni sooritamine positiivselt;
- õppekavas sätestatud õpiväljundite omandamine.

Juhi esmaõppe algastme läbimist tõendab koolituskursuse tunnistus ning koolitaja elektrooniliselt esitatud koolituskursuse tunnistuse andmed liiklusregistris.

Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks

Õppekava läbimisel on õpilasel vajalik lisaks auditoorsele õppele teha iseseisvat tööd. Vajalik on lahendada liiklusteste, lugeda õpetaja poolt antud õppematerjale, Liiklusseadust, Liikluskindlustuse seadust ja teisi liiklusalaseid õigusakte. Vajalik on otsida informatsiooni veebilehekülgedelt, tutvuda sõiduauto kasutusjuhendiga. Tundides kasutatakse erinevaid õppemeetodeid: visualiseerimine, aktiveeriv loeng, rühmatöö, arutelude tekitamine ja suunamine, oma kogemuse jagamine, probleemülesannete lahendamine.

Hindamismeetodid ja – kriteeriumid

Teooriatundides toimub õpiväljundite omandamise kontroll jooksvalt erinevate testidega ja probleemülesannete arutelu vormis.

Õpiväljundite saavutamist sõiduõppes analüüsivad õpetaja ja õpilane iga ülesande täitmise järgselt ja koos jõutakse ühise otsuseni õpiväljundite saavutamise kohta.

Teooriaõpe lõpeb valikvastustega testiga, kus on 40 küsimust. Positiivse hinnagu saamiseks peab olema õigeid vastuseid vähemalt 36.

Sõiduõppe koolitus lõpeb riiklikule sõidueksamile sarnaneva sõidutunniga, kus positiivse hinnagu saamiseks peab õpilane oskama käsitseda ja juhtida sõidukit liikluses täiesti ohutult ja teisi liiklejaid arvestavalt. Siia kuulub kohanduv, kindel ja ohutu juhtimisstiil, tee- ja ilmastikuolude arvestamine, muu liikluse arvestamine, teiste liiklejatega arvestamine ning ettenägelikkus. Sõiduõpetaja peab ennast tundma täiesti turvaliselt kogu sõidu ajal.

Õpilane peab positiivselt sooritama harjutused: piiratud alal tagasipööramine, tagurdamine otsesuunas, parkimine manöövriga ning parkimine rööpselt.

Juhi esmaõppe lõppastme koolitus

Juhi esmaõppe lõppastme koolituse (edaspidi lõppastme koolitus) eesmärk on ohutu liiklemise ja riske vältiva sõiduoskuse, teisi liiklejaid arvestava ning säästliku ja keskkonnasõbraliku sõiduviisi süvendamine.

Lõppastme koolituse peab esmaõppe lõppastme raames läbima B-kategooria mootorsõiduki esmase juhiloa omanik.

Esmase juhiloa omanik peab lõppastme koolituse läbima enne esmase juhiloa vahetust juhiloa vastu.

Lõppastme koolitus koosneb teooria- ja sõiduõppest ning selle maht on välja toodud allpool tabelis.

Juhi lõppastme koolituse läbimist tõendab koolituskursuse tunnistus ning koolitaja elektrooniliselt esitatud koolituskursuse tunnistuse andmed liiklusregistris.

Jätkuõpe

Jätkuõppe kaudu valmistatakse ette juhtimisõiguse taotlejaid, kes ei ole riiklikku sõidueksamit kolme korraga sooritanud. Selle eesmärk on juhi süvendatud ettevalmistamine, et tagada vajalike teadmiste ja oskuste omandamine. Õpilane peab esitama koolitajale sõidueksami kaardid. Juhi jätkuõpe toimub õppesõidu vormis, selle sisu määrab sõiduõpetaja, lähtudes sõidueksami mittesooritamise põhjustest. Jätkuõppe minimaalne maht on kaks sõidutundi.

Teooria- ja sõiduõppe ained ning õppemahud

Esmaõppe algaste			
Teooriaõpe		Sõiduõpe	
Õppeaine	Õppetunde	Õppeaine	Sõidutunde
1. Sissejuhatus autokooli kursusesse , ülevaade õppetöö korraldusest, iseseisvaks õppimiseks juhendamine		1. Juhi tööasend ja turvavarustus.	
2. Liiklus kui süsteem		2. Sõiduki käsitlemine	
3. Ohutu liiklemine		3. Sõiduki juhtimine vähese liiklusega teedel.	
4. Sõiduki turvalisus		4. Sõiduki juhtimine erinevates liiklussituatsioonides.	
5. Inimene sõidukijuhina		5. Möödasõit, möödumine ja ümberpõige.	
6. Sõidu alustamine ja sõiduki asukoht sõites		6. Sõiduki juhtimine planeeritud teekonnal.	
7. Sõidujärjekord sõites		7. Keskkonda säästev sõiduki juhtimine.	
8. Sõit asulavälisel teel, tunnelis ja kiirteel		8. Õppesõit individuaalprogrammi järgi	
9. Sõiduki peatamine ja sõidu lõpetamine			
10. Käitumine liiklusõnnetuse korral			
11. Möödasõit, möödumine ja ümberpõige			
12. Sõidu planeerimine riski vältimise eesmärgil			
13. Keskkonda säästev sõiduki kasutamine			
14. Sõiduki juhtimine rasketes tee- ja ilmastikuoludes			
15. Peatamisteedekonna pikkust mõjutavad tegurid ja riskide ennetamine	2	9. Algastme libedasõidu harjutuste sooritamine	1
16. Pimedal ajal sõiduki juhtimine	1	10. Algastme pimedal ajal sõiduki juhtimine	1
TE. Liiklusteooria eksam	1	SE. Riiklikule sõidueksamile sarnanev tund	1
Kokku esmaõppe algastmes vähemalt	29 õppetundi	Kokku esmaõppe algastmes vähemalt	30 sõidutundi

Lõppastme koolitus			
Teoriaõpe õppetundides		Sõiduõpe sõidutundides	
Keskkonda säästev, ohutu ja teisi liiklejaid arvestav mõtteviis. Käitumine libedates teeoludes.	3	Keskkonda säästva, riske vältiva ja teisi liiklejaid arvestava sõiduviisi süvendamine.	1
Libedasõidu riskivältimise praktikum	1	Libedasõidu riskivältimise harjutuste sooritamine	1
Kokku lõppastme koolituses	4	Kokku lõppastme koolituses	2

Liiklusteooria elektrooniline õpe toimub Teooria.ee keskkonnas moodulipõhiselt:

Algastme koolituse õppetöö mahud akadeemilistes tundides (a 45 min):

	Liiklusteooriaõpe õppetundides	Õppesõit sõidutundides
Õppetöö maht elektroonilise õppe keskkonnas vähemalt	22 (73%)	Teemad ja mahud samad auditoorse õppevormiga
Auditoorse töö maht	6	
Õppesõidu maht		30

Moodul 1 (teemad 1-5)

2 auditoorset õppetundi, veebipõhine õpe, esimene arvestus veebikeskkonnas. Veebipõhise õppe materjalid vastavalt õppetunni temaatikale. Õpilase teise moodulisse lubamise eelduseks on vahetesti positiivne sooritus.

Auditoorsete tundide temaatika: Juhi enesehinnang, impulsiivne käitumine ja selle teadvustamine, psühholoogilise tagasiside saamine, enda käitumise teadlik jälgimine ja riskeeriva käitumise vältimine.

Moodul 2 (teemad 6-10)

2 auditoorset õppetundi, veebipõhine õpe, teine arvestus veebikeskkonnas. Veebipõhise õppe materjalid vastavalt õppetunni temaatikale. Õpilase kolmandasse moodulisse lubamise eelduseks on vahetesti positiivne sooritus.

Auditoorsete tundide temaatika: Joove ja väsimus. Kõrvalised tegevused ja nende mõju juhile ning sellest tulenevad ohud. Juhi valmisolek sõiduks. Valikute tegemine ja alternatiivid.

Kaassõitjate suhtumine ja käitumine. Oma seisundi hindamine ja võimalused adekvaatseks tagasisideks.

Moodul 3 (teemad 11-16)

2 auditoorset õppetundi, veebipõhine õpe, kolmas arvestus veebikeskkonnas. Veebipõhise õppe materjalid vastavalt õppetunni teemaatikale. Õpilase eksamile lubamise eelduseks on vahetesti positiivne sooritus.

Auditoorsete tundide teematika: Sõidumarsruudi valik ja aja planeerimine. Keeruliste olude ja situatsioonide vältimine vähese kogemuse juures. Alternatiivsed variandid auto juhtimisele ning soovitused aja ja teekonna valikul. Ohutu sõidukiiruse valik ja riskeeriva käitumise vältimine. Kaaslaste negatiivsetest mõjutustest ja võimekuse näitamisest hoidumine. Kannatlikkus ja püsivus maanteesõidul pingelise liikluse tingimustes.

Pimeda ajal sõiduki juhtimine – veebipõhine õpe, praktikum, materjalid vastavalt õppetunni teemaatikale. Pimeda ajal sõiduki juhtimise teooriaõpet võib alustada pärast 1. mooduli teooriaõppe läbimist.

Veebipõhise teooriaõppe läbimist kinnitab elektroonilises õppekeskkonnas Teooria.ee positiivsele tulemusele sooritatud veebieksam.

ESMAÕPPE ALGASTME ÕPIVÄLJUNDID

1. Teooriaõpe

1.1 Sissejuhatus autokooli kursusesse , ülevaade õppetöö korraldusest, iseseisvaks õppimiseks juhendamine

Pärast koolitust õpilane:

- teab juhiloa saamise tingimusi ja korda;
- teab õppetöö korraldust;
- teab õppetööd reguleerivaid õigusakte ja dokumente;
- on omaks võtnud juhi ettevalmistamise määruses seatud juhi koolituse eesmärgid;
- on valmis vastutama oma õppimise eest;
- on koostanud individuaalse õppeplaani;
- teab, kuidas koolitaja iseseisvat õppimist toetab ja kellelt vajaduse korral abi saab.

1.2 Liiklus kui süsteem

Pärast koolitust õpilane:

- teab liiklussüsteemi erinevate osadega seotud terminoloogiat;
- teab liikluskorraldusega seotud põhimõtteid ja liikluskorraldusvahendite tähendusi ja reguleerija märguannete tähendusi;
- mõistab liiklust kui süsteemi ja enda rolli selle süsteemi osana;
- teab liikluse positiivset ja negatiivset mõju inimese elule ja tervisele;
- teab sõitjate- ja veoseveo ja turvavarustuse kasutamise nõudeid;
- teab sõidukist väljumisel ja sellesse sisenemisel vajalikke ettevaatusabinõusid;
- teab keskkonnaga seotud nõudeid sõiduki kasutamisel.

1.3 Ohutu liiklemise põhimõtted

Pärast koolitust õpilane:

- mõistab, et peamised ohutu liiklemise põhimõtted on õigete tähelepanekute tegemine, oludele vastava sõidukiiruse valik, õigeaegsed ja piisavad märguanded, ohutu piki- ja külgsuuna hoidmine, liiklusreeglitest kinnipidamine ja teiste liiklejatega arvestamine;
- teab piki- ja külgsuuna ning sõidukiiruse valimise reegleid;
- teab märguandeid ja nende kasutamise reegleid;
- on välja töötanud isikliku ohutu liiklemise põhimõtted.

1.4 Teiste liiklejatega arvestamine

Pärast koolitust õpilane:

- teab, et liikluses osaleb erinevaid liiklejarühmi;
- teab eri liiklejarühmade käitumise eripärasid;
- teab eri liiklejarühmade ja sõidukiliikidega (nt vähekaitstud liiklejate, suurte sõidukite, eritalituse sõidukite jt) seotud tegureid, mis võivad suurendada liiklusohtu;
- omab valmidust liikluses ohutuse tagamiseks arvestada eripäradega, mis on seotud eri liiklejarühmade ja sõidukiliikidega;
- mõistab teiste liiklejatega ja sõitjatega arvestamise tähtsust;
- on motiveeritud arvestama teiste liiklejate ja sõitjatega, eelkõige vähekaitstud liiklejatega, ja tagama oma käitumisega kõigi nende ohutuse.

1.5 Sõiduki turvalisus

Pärast koolitust õpilane:

- mõistab sõiduki kasutaja juhendiga tutvumise olulisust;

- teab peamisi tänapäeva sõidukites kasutuses olevaid aktiivse ja passiivse turvalisuse elemente ning nende tööpõhimõtet (turvavöö kinnitamine ja istumisasendi reguleerimine, kaassõitja turvavarustuse kinnitamine, pagasi õige paigutus ja kinnitamine);
- teab turvavarustuse vale kasutamise või mittekasutamise seotud ohte ja on motiveeritud turvavarustust kasutama;
- teab kasutatava mootorsõiduki kohta kehtivaid tehnoseisundi nõudeid;
- teab sõitjate- ja veoseveo ja turvavarustuse kasutamise nõudeid;
- teab sõidukist väljumisel ja sellesse sisenemisel vajalikke ettevaatusabinõusid;
- teab keskkonnaga seonduvaid nõudeid sõiduki kasutamisel;
- teab sõiduki lisa- ja mugavusseadmete mõju liiklusohutusele ja sõiduki juhitavusele;
- teab mootorsõiduki pukseerimisega seonduvaid reegleid

1.6 Inimene sõidukijuhina

Pärast koolitust õpilane:

- teab inimeste erineva liikluskäitumise põhjuseid;
- teab, kuidas sõidu motiivid, sõiduteekonna ja aja planeerimine, sotsiaalne surve, juhi seisund ja teadlikkus enda juhtimisvõimest (sealhulgas liigne enesekindlus, oma võimekuse tõestamise soov) mõjutavad juhi käitumist;
- teab enda isiksuseomadustest, hoiakutest ja elustiilist tulenevaid võimalikke riske liikluskäitumisele;
- on enda jaoks välja töötanud strateegiad, mille abil saab vältida kahjulikke mõjusid, mis tulenevad liikluskäitumist mõjutavatest isiksuse ja tervisliku seisundiga seotud asjaoludest;
- on motiveeritud väärtustama ohutust ja keskkonnasäästlikkust elu üldistes eesmärkides ja käitumises;
- teab kõrvaliste tegevuste mõju juhile ning sellest tulenevaid ohte.

1.7 Sõidu alustamine ja sõiduki asukoht sõites

Pärast koolitust õpilane:

- teab, kuidas sõitu ohutult alustada;
- teab tee eri osi ja nende otstarvet;
- teab sõiduki asukoha valimise reegleid;
- teab, kuidas valida sõiduki asukohta teel, et vältida riske ja säästa keskkonda;
- on motiveeritud oma sõitu riskide vältimiseks ja keskkonna säästmiseks plaanima.

1.8 Sõidujärjekord sõites

Pärast koolitust õpilane:

- oskab rakendada probleemülesannete lahendamisel teede ristumis- ja lõikumisaladel ja teega külgnevate aladel ning raudteeülesõidukohtadel sõidujärjekorra määramise
- liiklusreegleid;
- omab ülevaadet teede lõikumisalade ja raudteeülesõidukoha ületamise riskidest ning nende vältimise võimalustest;
- on motiveeritud vältima raudteeülesõidukoha ületamisega ning teede lõikumisalade ja teega külgnevate aladega seotud võimalikke ohte.

1.9 Sõidu eripära asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis

Pärast koolitust õpilane:

- teab asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis sõiduki juhtimisega seotud reegleid;
- teab sõiduki juhtimise eripära asulavälisel teel ja kiirteel, võrreldes sõiduki juhtimisega asulas;
- omab ülevaadet asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis sõiduki juhtimisega seotud riskidest ning nende vältimise võimalustest;
- on motiveeritud järgima asulavälisel teel ja kiirteel sõidukit juhtides sõidukiirusele kehtestatud piiranguid ning hoidma ohutut piki- ja külgvahet.

1.10 Sõiduki peatamine ja sõidu lõpetamine

Pärast koolitust õpilane:

- teab ja oskab probleemülesandeid lahendades kasutada parkimise ja peatumise ning hädapeatamisega seotud liiklusreegleid;
- teab, kuidas parklas ja parkimismajas ohutult ja teisi liiklejaid arvestavalt käituda;
- on motiveeritud peatumise ja parkimise ning hädapeatamisega seotud reegleid järgima;
- teab, kuidas väljaspool asulat peatuda ja parkida;
- teab tasulise parkimisega ja puudega inimese parkimiskaardiga seotud reegleid.

1.11 Käitumine liiklusõnnetuse korral

Pärast koolitust õpilane:

- teab, kuidas liiklusõnnetuse korral õigesti käituda;
- teab liiklusõnnetuse korral vale käitumise tagajärgi;
- teab kohustusliku liikluskindlustuse ja kaskokindlustusega seonduvat.

1.12 Möödasõit, möödumine ja ümberpõige

Pärast koolitust õpilane:

- teab ohutuks möödasõiduks vajalikke eeldusi;
- teab, kuidas ohutult mööda sõita, mööduda ja ümber põigata;
- teab, kuidas käituda möödasõidetava rollis;
- teab eritalituse sõidukist möödasõidu, möödumise ja ümberpõikega seotud reegleid;
- on motiveeritud kaaluma möödasõidu vajadust ohutuse tagamise eesmärgil.

1.13 Sõidu planeerimine riski vältimise eesmärgil

Pärast koolitust õpilane:

- teab, milliseid ettevalmistusi tuleb enne pikemat või lühemat sõitu teha;
- mõistab, et sõidu plaanimisega on võimalik mõjutada sõidu ohutust ja säästlikkust;
- on motiveeritud sõitu plaanima;
- teab, et sõitu kavandades tuleb hinnata ja arvesse võtta tegureid, mis võivad mõjutada tema käitumist juhina (nt elustiil, sõidu motiivid, sotsiaalne pinge, joove, väsimus, halb nägemine jms).

1.14 Keskkonda säästev sõiduki juhtimine

Pärast koolitust õpilane:

- teab, kuidas sõiduki kasutamine keskkonnale mõjub ja kuidas seda kahjulikku mõju saab vähendada;
- oskab leida sõiduki kasutusjuhendist teavet keskkonna säästmise kohta;
- teab, kuidas jälgida kütusekulu;
- on sõiduki kasutamisel motiveeritud keskkonda säästma;
- mõistab, et säästlik sõiduviis on ühtlasi ohutu sõiduviis.

1.15 Sõiduki juhtimine rasketes tee- ja ilmastikuoludes

Pärast koolitust õpilane:

- teab sõidukile mõjuvate jõudude olemust ja oskab neid sõitmisel arvestada;
- teab rasketes tee- ja ilmastikuoludes sõiduki juhtimisega seotud ohte ja kuidas neid ohte oma käitumisega vältida.

1.16 Peatamistekonna pikkust mõjutavad tegurid ja riskide ennetamine

Pärast koolitust õpilane:

- teab, kui palju kulub aega ja ruumi, et sõiduk peatada;
- mõistab, et väiksemgi sõidukiiruse suurendamine või vähendamine mõjutab märkimisväärselt juhi võimalusi sõiduk peatada;
- mõistab erinevate tee- ja ilmastikuolude iseärasusi ning nende mõju sõiduki juhitavusele;
- omab motivatsiooni sõita oludele vastava sõidukiirusega ning õige piki- ja külgvahega.

1.17 Pimedal ajal sõiduki juhtimine

Pärast koolitust õpilane:

- teab, kuidas tulesid nähtavuse parandamiseks õigesti kasutada vastutuleva sõidukiga kohtudes, eesolevale sõidukile järele jõudes ja/või sellest mööda sõites, peatudes ja parkides ning hädapeatuse korral;
- mõistab, et pimedal ajal on nähtavus palju halvem kui valgel ajal, hoolimata tulede õigest kasutamisest, ning teab, et seda puudujääki saab kompenseerida sõidukiiruse vähendamisega;
- omab motivatsiooni sõita oludele vastava sõidukiirusega ning õige piki- ja külgvahega;
- saab aru pimedal ajal esinevatest, eriti kergliiklust puudutavatest ohtudest.

2. Sõiduõpe

2.1 Juhi tööasend ja turvavarustus

Pärast koolitust õpilane:

- oskab teha sõiduki sõidueelset kontrolli, näiteks kasutades kasutaja juhendit;
- oskab reguleerida tööasendi ja tahavaatepeeglid juhile sobivaks;
- oskab kasutada sõiduki turvavarustust ja aidata kaassõitjatel turvavarustust kinnitada, samuti selgitada turvavarustuse kasutamise vajalikkust;
- oskab kasutada sõidukile paigaldatud lisa- ja mugavusseadmeid;
- teab juhi valest tööasendist ja turvavarustuse valest kasutamisest tulenevaid ohte;
- on motiveeritud kasutama turvavarustust ja nõudma turvavarustuse kasutamist sõitjatel.

2.2 Sõiduki käsitlemine

Pärast koolitust õpilane:

- oskab käsitseda sõidukit ohutult ja keskkonda säästvalt tasemel, mis võimaldab jätkata sõidu õppimist vähese liiklusega teel;

- teab sõiduki vale käsitlemisega seotud ohte ja mõju keskkonnale;
- omab realistlikku arusaama isiklikest sõiduki käsitlemisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest;
- tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki käsitlemisega, ning oskab oma käitumises nendega arvestada;
- on motiveeritud sõidukit ohutult ja keskkonda säästvalt käsitlema.

2.3 Sõiduki juhtimine vähese liiklusega teel

Pärast koolitust õpilane:

- oskab käsitleda sõidukit ohutult ja keskkonda säästvalt viisil, mis on vajalik sõidu õppimise alustamiseks erinevates liiklussituatsioonides;
- omab vajalikke oskusi vähese liiklusega teel liiklemiseks;
- oskab peatuda ja parkida teel;
- teab vähese liiklusega teel sõiduga seotud ohte ja oskab neid ohte oma käitumisega vältida;
- mõistab, et juhul kui suurema ohu allika valdajal tuleb võtta vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest;
- omab realistlikku arusaama isiklikest vähese liiklusega teel sõitmisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest;
- tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki juhtimisega vähese liiklusega teel, ning oskab oma käitumises nendega arvestada.

2.4 Sõiduki juhtimine erinevates liiklussituatsioonides

Pärast koolitust õpilane:

- oskab käsitleda sõidukit ohutult ja keskkonda säästvalt;
- omab teel sõitmisel erinevates liiklussituatsioonides toimetulekuks vajalikke oskusi;
- teab erineva liiklusega teedel sõitmisega seotud ohte ja oskab neid ohte oma käitumisega vältida;
- mõistab, et juhul kui suurema ohu allika valdajal tuleb võtta vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest;
- omab realistlikku arusaama isiklikest erineva liiklusega teedel sõitmisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest;
- tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki juhtimisega erineva liiklusega teedel, ning oskab oma käitumises nendega arvestada;
- on võimeline kohanema liikluses toimuvate muutustega;

- on võimeline hindama olukorra tõsidust ja reageerima kohaselt;
- on võimeline liiklusoludega arvestades sõidukit juhtima vastaval teelõigul lubatud suurima sõidukiirusega.

2.5 Möödasõit, möödumine ja ümberpõige. Sõit asulavälisel teel

Pärast koolitust õpilane:

- oskab hinnata ohutuks möödasõiduks ja ümberpõikeks vajalike eelduste olemasolu;
- mõistab, et möödasõit ei ole kohustuslik manööver;
- oskab ohutult mööda sõita ja ümber põigata nii päri- kui ka vastassuunavööndi kaudu;
- oskab käituda möödasõidetava rollis;
- oskab peatuda ja parkida väljaspool asulat;
- omab realistlikku arusaama enda tugevatest ja nõrkadest külgedest, mis on seotud möödasõidu, möödumise, ümberpõike, peatumise ja parkimisega väljaspool asulat.

2.6 Sõiduki juhtimine planeeritud teekonnal

Pärast koolitust õpilane:

- oskab nii asulas kui ka väljaspool asulat sõitu planeerida ja koostatud plaani järgi sõita;
- mõistab, et sõitu planeerides on võimalik mõjutada sõidu ohutust ja säästlikkust;
- on motiveeritud sõitu riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil planeerima;
- hindab ja võtab sõiduteekonna kavandamisel arvesse tegureid, mis võivad avaldada mõju tema käitumisele juhina, näiteks elustiil, sõidu motiivid, sotsiaalne pinge, joove, väsimus, halb nägemine.

2.7 Keskkonda säästev sõiduki juhtimine

Pärast koolitust õpilane:

- oskab juhtida sõidukit keskkonda säästvalt;
- mõistab, et säästlik sõiduviis on ka ohutu sõiduviis, milles ei ole midagi keerulist;
- on motiveeritud juhtima sõidukit keskkonda säästvalt, riske vältivalt ja teisi liiklejaid arvestavalt;
- omab realistlikku arusaama isiklikest säästliku sõiduviisiga seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest;
- on teinud plaani, mida harjutada esmase juhiloa omamise ajal, süvendamaks oskusi sõita keskkonda säästvalt, riske vältivalt ja teisi liiklejaid arvestavalt.

2.8 Õppesõit individuaalprogrammi järgi

Vajalikud sõiduteemad leitakse koos õpilasega vastavalt eelneva õppe tulemustele.

2.9 Algastme libedasõidu harjutuste sooritamine

Pärast koolitust õpilane:

- oskab sooritada äkkpidurdust;
- mõistab, et väiksemgi sõidukiiruse suurendamine või vähendamine mõjutab märkimisväärselt juhi võimalusi sõiduk peatada;
- omab realistlikku arusaama isiklikest sõiduki peatamisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest;
- tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki peatamisega, ning oskab oma käitumises nendega arvestada;
- omab motivatsiooni sõita oludele vastava sõidukiirusega ning ohutu piki- ja külgsahega.

2.10 Pimeda ajal sõiduki juhtimine

Pärast koolitust õpilane:

- oskab tulede õige kasutamisega parandada juhi nähtavust ja oma sõidukit teistele paremini märgatavaks teha;
- mõistab oludele vastava sõidukiiruse valiku vajadust;
- teab pimedal ajal sõiduki juhtimisega seotud ohte;
- oskab oma käitumisega vähendada pimedal ajal sõiduki juhtimisega seotud riske;
- tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki juhtimisega pimedal ajal, ning oskab oma käitumises nendega arvestada.

SE. Riiklikule sõidueksamile sarnanev tund

Riiklikule sõidueksamile sarnanev sõidutund viiakse läbi arvestades majandus- ja kommunikatsiooniministri 21. juuni 2011. a määruse nr 50 „Mootorsõidukijuhi eksamineerimise, talle juhtimisõiguse andmise kord ja juhiloa vormid ning nõuded eksamisõidukitele“ lisa 3 ja 4 sätestatut.

LÕPPASTME KOOLITUSE ÕPIVÄLJUNDID

1. Teooriaõpe

1.1. Keskkonda säästev, ohutu ja teisi liiklejaid arvestav mõtteviis. Käitumine libedates teeoludes

Pärast koolitust õpilane:

- teab ohte suurendavaid tegureid liikluses;
- mõistab säästliku, ohutu ja teisi liiklejaid arvestava sõiduviisi eeliseid;
- teab, millest sõltub tee ja ratta vaheline haardumine;
- tajub ja teab enda isikuga seotud liikluskäitumist mõjutavaid nõrku külgi ning oskab oma käitumises nendega arvestada;
- on motiveeritud sõitma säästlikult ja ohutult ning arvestama teiste liiklejatega.

1.2. Libedasõidul riski vältimise praktikum

Pärast koolitust õpilane:

- teab, kui palju kulub aega ja ruumi, et sõiduk peatada;
- mõistab, et väiksemgi sõidukiiruse suurendamine või vähendamine mõjutab oluliselt juhi võimalusi sõiduk peatada;
- mõistab, et libedal teel on pidurdusteed palju pikem kui kuival asfaldil;
- mõistab, et sõltuvalt ilmaoludest ja teekatete erinevusest on pidurdusteed pikkus erinev;
- omab motivatsiooni sõita oludele vastava sõidukiirusega ning õige piki- ja külgvahega.

2.1. Sõiduõpe

2.1. Keskkonda säästva, riske vältiva ja teisi liiklejaid arvestava sõiduviisi süvendamine

Pärast koolitust õpilane:

- omab realistlikku arusaama sõiduki juhtimisega seotud isiklikest käitumisharjumustest;
- on motiveeritud sõitma nii, et säästab keskkonda, väldib riske ja arvestab teiste liiklejatega.

2.2. Libedasõidul riski vältimise harjutuste sooritamine

Pärast koolitust õpilane:

- omab realistlikku arusaama äkkolukorras toimetulekuks vajalikest isiklikest oskustest ja võimalustest;

- oskab äkkpidurdamist;
- oskab kasutada takistusest ümberpõikamiseks vajalikke tehnikaid;
- oskab valida olenevalt tee olukorrast ja -trajektoorist erinevaid pidurdamistehnikaid ja
- mõistab sõiduki juhitavust pidurdusprotsessi vältel;
- mõistab, et juhi võimalused äkkolukorras midagi ohutuse taastamiseks ette võtta on piiratud;
- on motiveeritud sõitma nii, et säästab keskkonda, väldib riske ja arvestab teiste liiklejatega.

